

KATOLIK POLSKI

„KATOLIK POLSKI“ wychodzi 6 razy w tygodniu
i kosztuje na miesiąc
3.— zł.

Redakcja i Administracja:
Katowice, ul. św. Stanisława 4.
TELEFON 1414.
P. K. O. Katowice 304.540.

ZA OGŁOSZENIA płaci się 15 groszy za wiersz
milimetrowy. Wiersz reklamowy 60 groszy.
Na pierwszej stronie 80 groszy.

Nr. 120

Katowice, niedziela 26-go maja 1929.

Rok V

Katolicy z Ameryki w Polsce.

Warszawa. (PAT.) W piątek, przybyła tu z Gdyni wycieczka największej organizacji polsko-katolickiej Zjednoczenia Polskiego Związku Katolickiego z Chicago do Gdyni statkiem „Polonia“ pod przewodnictwem prezesa Olejniczaka i wicekapelana ks. Janeczko oraz pod kierownictwem p. Stanisława Wróbla. Między kapłanami przybyli wybitni działacze polscy: ks. Cyran z Nowej Anglii i Domachowski z Milwaukee.

Pożar wieży wiertniczej.

Kraków. (PAT.) W dniu 23 hm. wybuchł pożar w wieży wiertniczej w Chrzanowie, który ją zniszczył wraz ze znajdującymi się tam maszynami i wyrządził szkody na około 40.000 zł. Pożar powstał skutkiem niedomagania motoru benzynowego, poruszającego maszynę wiertniczą.

Prezydent Mościcki na wystawie prasy.

Poznań. (PAT.) W piątek Prezydent Rzeczypospolitej, który przedpołudnie spędził na Zamku, załatwiając sprawy urzędowe, udał się około godz. 19 na tereny Wystawy i zwiedził pawilon prasy, poczem udał się na tereny zachodnie.

Agent reparacyjny wrócił do Berlina.

Berlin. (PAT.) „Berl. Tageblatt“ donosi, że generalny agent reparacyjny Parker Gilbert, który przebywał dotychczas w Paryżu, odjechał do Berlina.

Proces straconego Jakubowskiego.

Berlin. (PAT.) Jak donosi „Berliner Tageblatt“ sąd dopuścił do procesu Jakubowskiego adwokata Brandta, jako przedstawiciela niemieckiej Ligi Praw Obrony Człowieka i Obywatela, w charakterze oskarżyciela prywatnego. We wniosku Ligi, domagającym się dopuszczenia adw. Brandta, powoływano się na to, że oskarżeni, którzy popełnili morderstwo, przez przerwanie odpowiedzialności za nie na straconego Jakubowskiego, zelżyli jego pamięć. „Berliner Tageblatt“ podnosi, że poraz pierwszy dopuszczona zostaje obrona części straconego w sprawie sądowej przeciw istotnym sprawcom morderstwa. Rodzina oskarżonego otrzymuje w ten sposób możliwość udowodnienia niesłuszności wykonanego już wyroku śmierci.

Walka z bandytami.

Wiedeń. (PAT.) Prasa donosi z Sofji, że banda rabusiów, składająca się z emigrantów bułgarskich, przekroczyła granicę bułgarską przed kilku dniami. Policja obsadziła wszystkie miasta tak, że banda zmuszona była do odwrotu. Wreszcie przyłapano trzech bandytów, którzy chcieli ponownie przekroczyć granicę. Wskutek walki, jaka się wywiązała przytem, wszyscy trzej postradali życie.

Amanullah jedzie do Europy.

London. (Tel. wł.) Niektóre dzienniki donoszą, że Amanullah przybył do Bombaju i zamierza stamtąd natychmiast udać się do Europy.

Widoki rokowań polsko-niemieckich.

Berlin. (PAT.) „Vossische Zeitung“ w depeszy swego korespondenta warszawskiego, omawiającej wznowienie rokowań handlowych polsko-niemieckich, nazywa je wejściem w stadium końcowe. Dziennik oświadcza, że chociaż delegacje obu stron od stycznia do początku maja nie spotykały się ze sobą i krótkie rozmowy, jakie odbyły się w Warszawie między ministrem Hermesem i Twardowskim nie dały żadnych pozytywnych wyników, to jednak czteromiesięczna przerwa w rokowaniach nie pozostała bez korzyści. Na drodze dyplomatycznej

bowiem — jak twierdzi korespondent — wyjaśniono cały szereg kwestyj spornych i zbliżono je do rozwiązania tak, że delegacje obecnie znajdują istotnie sytuację daleko łatwiejszą. Korespondent podkreśla, że trudności, wynikające z nastrojów, jakie wytworzyły się po incydencie opolskim, w międzyczasie ulotniły się, a nawet szybkie załatwienie tego incydentu przyniosło pewne oczyszczenie atmosfery. Chodzi więc teraz — pisze korespondent — o to, aby sytuację pomyślną w chwili obecnej szybko i zdecydowanie wykorzystać zanim przemienie.

Minister Zaleski nie pojedzie do Rumunii.

Warszawa. (PAT.) W związku z projektowanym wyjazdem ministra spraw zagranicznych, Zaleskiego, w końcu bieżącego miesiąca do Bukaresztu i udaniem się z Rumunii bezpośrednio do Madrytu na rozpoczynającą się w dniu 6 czerwca sesję Rady Ligi Narodów, P. A. T. dowiaduje się, że rumuński minister spraw zagranicznych Mironescu, który po odbywającej

się obecnie w Białogrodzie konferencji Małej Ententy, spędzi kilka dni w Jugosławii jako gość rządu jugosłowiańskiego, zawiadomił ministra Zaleskiego, że nie zdąży powrócić do Bukaresztu przed 31 maja. Wobec powyższego wizyta rumuńska polskiego ministra spraw zagranicznych, który musi się liczyć z terminem sesji Rady Ligi Narodów w Madrycie, zostaje przesunięta na okres późniejszy.

O udział Reichswery w napadzie opolskim.

Berlin. (PAT.) Komunikat półurzędowy oświadcza z naciskiem, że wiadomość jednego z dzienników berlińskich (był to „Welt am Montag“), iż w awanturach opolskich brali udział żołnierze Reichswery, jest niepraw-

dziwa. Dochodzenia władz wojskowych miały wykazać, jak oświadcza komunikat, że żaden z żołnierzy Reichswery nie brał udziału w napadzie na aktorów polskich.

Sprawca zamachu na Woldemarasa rozstrzelany.

Kowno. (PAT.) „Elita“ donosi, że sąd polowy rozpatrując sprawę studenta Wosiljusa stwierdził, że teroryści polecieli zabić premiera przed 15 maja b. r. Szereg świadków oświadczył kategorycznie, że Wosiljus jest jednym z uczestników zamachu. Wosiljus zeznał przed sądem, że zamiarem jego było zabić premiera a ponadto, że pozostawił granaty na drodze,

którą prezydent republiki udawał się do teatru. Sąd polowy wydał wyrok śmierci po 5-godzinnych naradach. W godzinę później podał Wosiljus na ręce prezydenta republiki prośbę o ulaskawienie, którą jednak prezydent odrzucił „Echo“ zaznacza, że jak z powyższego wynika, teroryści mieli także zabić prezydenta republiki. Wosiljus został rozstrzelany ubiegłej nocy.

Dyskusja nad traktatem laterańskim.

Rzym. (Tel. wł.) W senacie podczas dyskusji nad sprawą traktatu laterańskiego senator Beviene oświadczył, że jego zdaniem nie istnieją różnice poglądów na rolę państwa i Kościoła w wychowaniu młodzieży pomiędzy Watykanem a rządem. Wrażenie takie mogło być wywołane przez mowę Ojca św. w kolegium Jezuitów. Beviene twierdził, że młodzież nie jest nigdzie wychowywana według zasad ewangelji. Watykan na podstawie umowy nieodwołalnie uznał Włochy wraz z Rzymem, jako stolice, pod rza-

dami dynastji sabaudzkiej i otrzymał za to koncesje, zawarte w konkordacie.

(Oświadczenie senatora Beviene, którego dokładnego tekstu jeszcze nie posiadamy, wywołuje wrażenie, jakoby Mussolini w dalszym ciągu dążył do złagodzenia dodatniego wrażenia, jakie wywarło w świecie katolickim utworzenie państwa kościelnego. Twierdzenie, jakoby młodzież nigdzie nie była wychowywana według zasad ewangelji, musi spotkać się z najostrzejszym protestem. Red.)

Przygotowania do wyborów w Anglii.

1750 kandydatów i 27.000.000 wyborców. Te kolosalne cyfry wpływają na odmienny od dotychczasowych charakter wyborów angielskich. Agitacja wyborcza już się rozpoczęła, ale w innej szacie, niż w latach dawnych. Za dobrych, dawnych czasów kandydat i jego rodzina pracowali w pocie czoła od świtu do późnej nocy. Objężdżało się okręgi wyborcze. Kandydat zawsze nienagannie ubrany w surducie i cylindrze. On i jego przyjaciele wygłaszali mowy, zagajali zgromadzenia, przewodniczyli herbatkom i towarzyskim zebraniom. Żona, matka, siostry i inne panie z rodziny chodziły od domu do domu, rozmawiając z żonami robotników i subjektów sklepowych, dzieląc ich małe i wielkie troski, całując umorusane dzieciaki i ścisnąc każdą napotkaną dłoń.

Dziś wszystko to się zmieniło. Okręgi za rozległe, wyborców jest za dużo. Najgłośniejszym środkiem agitacyjnym jest radio. Nie widzą już aspiranta na posła, a słysząc tylko jego transmitowaną mowę, trzeba sobie dorobić wyobrażenie przemawiającej osoby. To stanowi plus dla jednych, ujemną stronę dla drugich. Demagog, porywający tłumy nie tylko krasomówstwem, ale giestami i postaciami, traci na tem polu wobec mówcy poważnego, mówiącego jasno i rozumnie. Świętyni mówca, Lloyd George mniejsze robi wrażenie, niż mówca, wypowiadający spokojne swe wywody. Z konserwatystów jedynie Baldwin nie traci na transmisji szans, jakie daje osobiste wystąpienie i zetknięcie się wprost z wyborcą. Gdyby głosowano tylko na podstawie wrażeń radiowych, najgorzejby wyszli na tem konserwatyści, najlepiej socjaliści, a i liberali zyskaliby w starciu z konserwatystami.

Czołowa postać teraźniejszych wyborów, skupiający uwagę wszystkich stronnictw, a potężną kieszę rozporządzający Lloyd George, niestrudzonemu jest w pomysłach. Stać go na to, więc we wszystkich większych pismach bez względu na ich przekonania polityczne, zamieścił płatne, wielkie ogłoszenia, sławiące dobrodziejstwa, jakie by z jego i jego zwolenników wyborem spłynęły na kraj. Odezwe tę zdobi podobizna jego i innych wybitnych przywódców partji liberalnej.

Nikogo w Anglii nie dziwi, że pisma przeciwnych przekonani ogłoszenia takie pomieściły. Ale prawo nie pozwala przekroczyć pewnej określonej i w stosunku do liczby wyborców obliczonej sumy, mającej pokryć koszt wyborcze kandydata. Ogłoszenia w Anglii są drogie. Zaliczyć trzeba będzie koszt ich na konto wyborów. I może się wydarzyć, że zasobność kasy Lloyd George'a przyczyni się, do unieważnienia wyboru niejednego kandydata jego stronnictwa.

Tegoroczne plakaty i karykatury wyborcze są też dowodem zmian i ewolucji w wyborach angielskich. W

